

Leidžia Spaudos b-vė
„Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos
adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kainas:

Brazilijoje metams—10\$000

pusei — 6\$000 atskiriems

mėnesiams po 1\$000

Užsieniu: metams — 20\$000

pusei metų 12\$000.

Redaguoja

L. Gaigalas.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Gruodžio - Dežembro mėn. 24 d.

NR. 5 (207)

Nuoširdžiausiai sveikiname visus gerb. skaitytojus, bendradarbius bei talkininkus **SU ŠV. KALÉDOMIS!**

Lai palaima lydi visų Jūsų geras pastangas bei žygius kelyje į mūsų kolonijos skaistesnį rytojų.

KALÉDOS!

Linksmos ir brangios Kalėdos! Kas jų nelaukia ir kas jų nepasijlgsta, ne bent tie, kurių širdys surambėjusios ir paskendusios nedorybių sūkury. Visi prie jų ruošiasi, puošiasi, nes visi — geros valios žmonės — gerai supranta, jog kažkas nepaprasta ir didinga yra su šia švente glaudžiai susiję. Mat, jos neša į visų širdis nemaža ramybės džiaugsmo bei paguodos. Pasaulio Kurėjas — visų aukščiausias tampa mažiausiu, priimdamas mūsų žmogišką pavaldą, kad tuo padarius mus didžiais ir iškelus iš žemiško menkumo į amžinąją dieviškąją šviesą.

Tiesa, Kalėdos šitoje šventoje šalyje mums išieiviams, prislėgtiems ir užguitiems nuo vargo skurdo ir amžinos kaitros, gal ir nedaro tokio jaudinančio įspūdžio, kaip kad mūsų tėvynėje, kur mes suaugę su savo gamta bei gražiais Kalėdiniais papročiais, kaip va: Sekma dienų rotai ir šv. Kučių vakaras — vis tai nuostabiai sužadindavo mūsų dvasią laukti su išsiilgimu Kalėdinio džiaugsmo ir ne paisant žiemos speigo, kas pėsčias kas rogemis, viens su kitu lenktyniauti dami, droždavo ir šveisdavo kupini džiaugsmo į „Bernelių Mišias“ iš tolimasių parapijos kampelių. Deja, čia to viso nėra!

Bet iš kitos pusės geros valios žmonės, kurių sielose skaisčiai tebešviečia tikėjimo žvaigždė, pakanka ir čia grafių papročiu o ypač grafių gamtos vaizdų, žadinančių pakilti prie Dievo. Ži noma, daug žalos pridarė ir dabar tebe daro mūsų išieivių dorovinis nupuolimas prie kurio žymia dalimi prisidėjo ir ne doroji bedieviškoji spauda.

Todėl ir šitos brangios Kalėdos tikrai būs džiaugsmingos visiems tiems, kurie apsiginklavę buvo savo dvasia šiuo mūsų laikraščiu ir prieštvirkinančią spaudą. Vienas bedievis rašytojas atsivertęs prieš mirtį kalbėjo: «Norėčiau kad mane lyg kokį kaltininką vedžiotų po miestą: atsipraščiau už duotus papiktinimus — kurie neskaitė mano raštų, prašyčiau su ašaromis, kad neskaitytų o kurie skaitė, kad pasitaisytų». O Petras Vaissas, nubaustas mirtimi už galvądystes, prieš mirtį viešai yra pasakęs: «Straussas bedievis ir aš prašydė: pirmiau aš noroms melsdavaus, buvau laimingas ir patenkintas, bet blogos knygos ir bedieviški laikraščiai sugadino mane tiek, kad aš nepasibiaurėjau net žmogūdystės».

Taigi, brangūs tautiečiai, šių švenčių proga sveikiname nuoširdžiai visus savo bendradarbius bei skaitytojus ir linkime ištvėrmės kovoje su nedorąja spauda!

Krikščionis.

Sekantį numerį leisim 6 pusl.

KALEDOMS DOVANOS

CASAS

PERNAMBUCANAS

Audiniai, kurie niekuomet nesišeria

KAS NORI

gerai pašokti, tai visi prašomi atsilankyti į S-to S-gos „LITHUANIA“ ruošiamą, Naujų Metų sutikimo

VAKARA

Kuris įvyks, š/m. gruodžio m. 31 d. nuo 8 val. vak. iki 4 val. ryto, Lietuvių name, Rua Bandeirantes 92. Bus statoma trumpas, juokingas, saržas ir sportiniai numeriai, toliau šokiai, Loterija iš įvairių šių daiktų, skrajojamas paštas, gėlės, konf. serp. ir t. t.

Pakvietimus prašome pasirūpinti iš anksto pas Sporto S-gos narius.

Sporto S-gos Valdyba.

LIETUVOJE

Gaudys užsien. loterijų bilietų platintojų. Nusiskundžiama, kad užsienio valstybių loterijų bilietų Lietuvoje išplatinama beveik tiek, kiek valst. loterijos bilietų. Pagal įstatymus, užsienio loterijų bilietus galima platinti tik gavus vyriausybės leidimą; kas be leidimo platintų, tas yra baudžiamas.

Valst. bės loterija pasėk mingesnei kovai su užsienio loterijų bilietų platinimu, paskyrė po 200 lt. premijos tam, kas nurodys užsienio loterijos bilietų platintojus ir pirkėjus (pirkėjai reikalingi kaip liudininkai). Premijos bus išmokamos tada, kai užs. loterijos bilietų platintojai bus nubausti.

Vyras smaugė žmoną, o bernas vyrui peilį nugaron suvarė. Padusčio km., Antalieptės val., Zarasų ap. ūkininkas Mickevičius su žmona ir bernu kėlė rugius. Bekuliant Mickevičius su žmona susibarė, o kiek apmušęs, pradėjo ją smaugti. Bernui muša mos žmonos pagailo ir jis šoko gelbėti — vyrui smeigė peiliu į nugarą ir padarė 12 cm. gilumo žaizda. Mickevičius paguldytas Utenos ligoninėn, o bernas uždarytas Antalieptės daboklėn.

Kovą su degtindariais. Utenos apskrityje savo laiku buvo labai įsigalė-

kuri siekia 164,000 litų. Šių metų sąmatoje išlaidų numatyta 14,000 litų mažiau egu praecitais metais. Išlaidų suma sumažėsianti sumažinus prezidiumo išlaidas ir atėmus tarnautojams švenčių priedus.

Silpnas Klaipėdos krašto gyventojų prieauglis. Šių metų Klaipėdos krašto gyventojų prieauglis buvo 182 žmon.

Gyventojų prieauglis beveik kas metai mažėja, būtent 1926 metais prieauglis siekė 266, o 1927 m. jis krito iki 37. Po to, kas metai kiek didėjo bet vis delto nepasiekė ne 1926 metų prieauglio.

Didžiausias prieauglio mažėjimas jaučiamas kaimuose, kur nuolat pastebimas didesnis vaikų mirtingumas.

Lietuviški vaistai į Mandžiuriją. Viena žinoma Kauno chemijos farmacijos laboratorija savo pagamintus vaistus pradėjo eksportuoti į Mandžiuriją. Šiomis dienomis dežė vaistų pasiųsta į Charbiną.

Nepatenkinti bedarbiai. Klaipėda 29 XI įvyko didelis bedarbių susirinkimas, kuriame buvo protestuojama, kad krašto direktorija ir miesto įstaigos skriaudžiančios bedarbius. Po susirinkimo 500—600 bedarbių minia apgulė krašto direktorijos rūmus. Ten teko išikišti autonominei policijai.

Kauno kirpėjų memorandumas dėl svetimšalių kirpėjų. Kaunas 29 XI. Kauno kirpėjų delegacija: M. Židonis, Z. Čertokas ir B. Pušinskas lankėsi pas vidaus reikalų ministerį ir įteikė memorandumą, kuriame prašo iš svetimšalių kirpėjų atimti darbo leidimus. Memorandumas buvo priimtas.

je degtindariai. Net plačiai apylinkėi kai kurie rajonai buvo žinomi. Pavyz. Spitrėnų kaimas Utenos valsč. ypatin-gai pagarsėjęs «cukrine». Per šią vasarą ten buvo rasti 8 bravorai. Antras kiek silpnesnis rajonas, yra Parolių km. Trečias rajonas yra Kibirių kaime. Ten taip pat šią vasarą buvo sučiupta cukrinės «fabrikėlių».

Policijai gaudant degtindarius, dabar pastebimas žymus jų sumažėjimas.

Prek. ir Pramon. rūmų sąmata 1932 metams. Prekybos ir Pramonės rūmai priėmė 1933 metų sąmatą,

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Jaunime, nepraleisk progos:

Lietuvių Jaunuomenės Brazilijoje klubas «Ateitis» gruodžio mėn. 25 d. (pirmą dieną Kalėdų) savo salėje, rua Dias Leme, 53, Mokoje rengia linksmą su vaidinimais

VAKARA

Statoma dvi labai linksmos vienaveiksmės komedijos: «Žilė galvonvelnias uodegon», ir «Daina be galo»

Po vaidinimų: žaislai, šokiai skrajojantis paštas ir t. t.

Griez dūdų orkestras.

Pradžia 8 val. vak., iki 4 v. ryto.

K. «Ateitis» Valdyba.

Kas nori

Linksmi praleisti Naujus Metus, tas būtina atsilankys į Liet.
Dainos — Meno draugijos «Viltis» rengiamą

KONCERTA

Kuris įvyks sausio 1 d. 1933 m.

Lietuvių Name (Rua Bandeirantes 92)

Programa labai įdomi; solo, duetai, kvartetai ir mišras choras. Todėl visi eikite į tą koncertą, kur gražių dainų pasiklausysite ir linksmi pašoksitė liet. dūdų orkestrui begriežiant.

PRADŽIA 8 V. V. PABAIGA 4 V. RYTO.

Pakvietimus prašoma pasirūpinti iš anksto. Gaunami: Villa Anastazijos pas mokytoją p. Gaigalą, Mokos lietuvių mokykloje «Liet. Brazilijos» redakcijoj ir pas draugijos narius.

V a l d y b a .

PASAULYJ

Karo skolas Amerikai. Gruodžio mėn. 15 dien. sukako laikas įmokėti Š. Amerikai d. karo skolas. Dauguma Europos valstybių prašė mokėjimo terminą atidėti, tačiau Amerika į tą prašymą atsakė neigiamai. Skolas sumokėti pasižadėjo pirmoji Italija, kuriai taip pat nelengva buvo išimti iš savo izdo 1,245,347 dol., bet kaipp daugian disciplinuota valstybė, suprato, kad pik tuoju čia nieko nepeši. Antra buvo Angliją ir visa eilė kitų mažesnių valstybių.

Prancūzija, nors šiuo laiku laikoma turtingiausia šalimi, skolas mokėti atsisakė, motyvuodama neturinti kuom ir reikalavo kokių nors lengvatų. Bet Amerika, matydama, kad Prancūzija norinti sudaryti lyg kokį prieš Ameriką frontą, kad tų skolų visai nemokėti; prie to gi ginklavimosi reikalams išleidžianti milijardus frankų, griežtai atsisakė duoti bet kokių lengvatų. Kas iš to išeis sunku pasakyti.

Iki šiam laikui skolas Amerikai jau sumokėjo Italija, Anglija, Čekoslovakija, Suomija, Lietuva Latvija, viso sumoje 125,000,000 dol. Nesumokėjo Prancūzija, Belgija, Lenkija, Estija ir Vengrija.

Istojo iš Tautų Sąjungos. Meksikos atstovas Tautų Sąjogoje oficialiai pareiškė, kad dėl ekonominių sunkeny

bių Meksika išstos iš Tautų Sąjungos. Bet faktina išstojimo priežastis esanti visai kita.

Meksikai esant T. S. narių, kilęs su Jungtinėms Am. Valstybėms ginčas. Ginčą spręsti buvę pavesta T. S. g. narių, kuri tačiau to ginčo neišsprendė, o išspendusias jį pačios susiginėjusias valstybės. Visa tai įrodė, kad T. S. ga mažos reikšmės įstaiga, kurioje dalyvavimas visgi surištą su nemažomis išlaidomis, todėl ir rado, kad geriau esą iš jos išstoti. Žodžiu sakant, Meksikai T. S. ga daugiau nebereikalinga.

Propaganda prieš Kalėdų šv. S. Rusijoj. Nors antras desėtkas metų eina, kaip Sovietų Rusijoj varoma smarkiausia propaganda prieš religiją, bažnytines ir senasias tradicines apeigas, tačiau išnaikinti tų įpročių vistiek tavoriščiai negali.

Šių metų Kalėdų šv. visoje Rusijoj daugumos rengiamasi švesti, kas tos šalies viešpačiams labai nepatinka. Taigi išanksto pradėta varyti smarkiausia propaganda. Rašomi ilgiausi straipsniai spaudoje, demonstruojamos specialės filmos, daromos paskaitos ir t. p. Vienu žodžiu dirbama išsijuosus.

Didėja bedarbių skaičius. Berlynas. 21 Lapkričio mėn. bėgyje Vokietijos bedarbių skaičius padidėjo 240,000. Dabartiniu laiku bedarbių visoje Vokietijoj priskaitoma 5,604,300 žmonių.

Kreugerio sūnus nuteistas kalėti. Stokholmas. Švedijos teismas gruodžio mėn. 17 dien. nagrinėjo Torcen Kreugerio, buvusio dektukų karaliaus sūnaus byla, kaltinamo už dalyvavimą tėvo aferoje. Rasdamas kaltu, teismas T. Kreugerį nuteisė 3¼ metams į sunkiųjų darbų kalėjimą.

Didelis sproginimas. Paryžius. 18.XII. Prancūzijoje Havro uoste sprogo laivas, kuriame buvo vežama 1,800 tankų benzino. Per sproginimą žuvo penki žmonės ir nuskendo netoli stovė jusi pilna krovinių barka.

Naujas Belgijos ministerių kabinetas. Briukselis. gruodžio mėn. 17 dien. susidarė naujas Belgijos ministerių kabinetas, kurį organizuoti buvo pavesta grafui Brockville.

Hymansas pakviestas užsienių reikalų ministru, ir Gaspar — finansų.

Vilkai nusinešė vaiką. Sofia. 20.XII. Laikraščiai daug rašo, kad Bulgarijoj ir kitose kaimynėse valstybėse, šiais metais privyę labai daug vilkų. Vilkai esa tiek drasūs, kad ir dienos metu atsilanko į kaimus ir miestelius. Iš Plovdiv miestelio, vilkai pagrobė ir nusinešė nemažą vaiką.

Naujas traukinio greitumo rekordas. Hamburgas. Iki šiam laikui buvo laikomi greičiausi traukiniai Anglijos. Vokietijos greičiausias ekspresas išvystydavo iki 96 kil. į valandą.

Šiomis dienomis buvo mėgintas naujas pagamintas Goerlitzo dirbtuvėse 12 cilindrių Dieselo garvežys, kuris su pilnu sąstatu keleivinių vagonų iš Berlyno į Hamburgą atvyko per 141 minutę, pravažiuodamas į valandą 146 kil. Šis vokiečių traukinys dabar laikomas greičiausiu pasauly.

Bedarbių skaičius Portugalijoj. Lisabona. Oficialėmis žiniomis, šiuo laiku visoje Portugalijoje priskaitoma 29,225 bedarbiai. Lisabone bedarbių yra 7,201. Paskutiniu laiku bedarbių skaičius dar vis didėja.

Chiles prezidentu išrinktas Alessandri. Santiago. 20.XII. Chiles Parlamento šios dienos savo posėdyje išrinko respublikos prezidentu Alessandri.

Kaiserį norėjo nužudyti princas. Londonas. Prieš savaitę pasauly pasklydo žinia apie kesinimasi nužudyti Vokietijos ex kaizerį Vilių II, Su-

Pranešimai.

D. L. K. Vytauto vardo lietuvių prad. mokykla, Villa Belloj per Naujus Metus, t. y. 1933 m. sausio 1 d. mokyklos name ruošia vaikams eglutę su vaidinimu, dainomis, deklamacijomis ir žaidimais.

Kas norėtų su vaikučiais sykiu pasidžiaugti, maloniai prašome atsilankyti.

Pradžia 2 val. po pietų.

Mokyklos vedėja.

Vyskupo M. Valančiaus vardo lietuvių prad. mokykla per Naujus Metus, nuo 3 val. iki 7 val. vakaro ruošia savo patalpoje r. Bandeirantes, 92 vaikams eglutę. Bus suvaidinta scenos vaizdelis — «Kalėdų išvakarės». Aparto bus dainos, deklamacijos ir žaidimai.

Kalėdų senelis vaikučiams padalins dovanėlių.

Įėjimas visiems veltui.

Mokytoja.

Rua Bandeirantes 92 Lietuvių name 24 d. gruodžio 8 v. v. ruošiamos bendros lietuviškos kučios.

Norintieji dalyvauti gali užsirašyti iki 24 d. gruod. imtinai.

Kučių vakarienės kaina po 10\$000.

Valgyklos vedėjas

Pingpongo treniruotės įvyksta antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 7,30 val. iki 10 val. v.

Gimnastikos pratimai įvyksta, pirma dienomis trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 val. iki 10 val. v.

Sporto vedėjas.

Šiuo turime pranešti skaitančios visuomenės žinjai, kad švenčių progai, vieša skaitykla, Lietuvių name r. Bandeirantes, 92, per Kalėdų šventes bus uždaryta. Po švenčių veiks tokia pat tvarka, kaip iki šiol veikė.

Administracija.

laikytas nepažįstamas žmogus, pas kurį buvo rasta revolveris ir peilis. 20.XII. «Daily Mail» laikraščio Doorno korespondentas pranešė, kad nepažįstamas esąs princas, kuris taip pat pretenduoja į manomos atstatyti Vokietijos monarchijos sostą.

Kelios atskiros mintys auklėjimo reikalu

(Iš L. Majienės paskaitos laikytos gruodž. m. 11 d. Lietuvių Moterų D. jos susirinkime).

Iš kalno prašau gerb. ponių man atleisti, kad čia negaliu gvildinti, nei kokios naujos auklėjimo teorijos, nei bendrai patiekti kokių naujienų auklėjimo reikalu. Tai atsitiko dėl dviejų priežasčių: užimta būtinais dienos darbais per maža teturėjau laiko tam reikalui tinkamai pasiruošti, o svarbiausia tai stoka naujesnės literatūros auklėjimo klausimais.

Esu priversta kartoti senas ir visoms girdėtas mintis, tačiau manau, jog pravartu būtų tai dar sykį atsiminti ir bendrai pagvildinti.

Jau senai visiems žinoma aksioma, kad svarbiausį auklėjimo vaidmenį atlieka motina. Motinos niekas negali pavaduoti, nes motiniška meilė nėra pavaduojama. Motina trokšta savo kūdykiui viso, kas yra geriausia pasauly. Motina lengva širdžia žiūrės, kaip jos kūdikis valgo duonos šmotelį, nors ji pati jau kelinta diena yra nevalgiusi, ir ji ne tik pamiršta bežiūrėdama į vaikelį, kad ir pati nori valgyti, bet dar rūpinas kur gauti jam daugiau (čia turiu galvoj per didijį karą matytas tra-

giškas scenas. Kai nuo bado sutinusios motinos meilino savo kūdikius). Motina didžiausį kelią peščia keliančia, įžadus daro, aukas neša, kad tik jos sūnelis, ar dukrelė būtų sveiki, protingi, stiprūs dvasioje ir t. t. Užtenka pamatyti motinos malda, įpatinai kada jos sūnui ar dukteriai grėsia koks pavojus. Sakysim, sūnų išleidus į karą. Pažiūrėk į motinos sudėtas rankas, prieš altorių pakeltas akis, virpančias lūpas nuo maldos žodžių, kad jos sūnelį Dievas saugotų, kad gyvą, sveiką jai grąžintų. Nesuskaitysi tų visų motinos jausmų, savo vaikams. Jos vaikelis jai atrodo gražiausias, geriausias, išmintinčiausias. Pažiūrėk į motiną, kaip ji supyksta, kai jai kas nors pasako, kad jos vaikelis ką nors kur negerai padarė. Tiesiog netiki; ir neapkenčia to žmogaus, kas tai praneša. Ar gi tai gali būti, kad jos vaikelis taip darytų? Jos užaugintas, užnešiotas, išbučiuotas. — Ne, tai negali būti — tai melas, — šaukia motina.

Tiesa, gyvenime tų apkalbų yra daug neteisingu. Bet ta pati motina, augindama vaikus, lengva širdžia apkalba kitus, nors tikrų faktų ir nežino: «taip girdėjo, taip sakė kiti», tai ir viskas. Kiekvienai motinai reikėtų to-

venti. Įpatinai, nežinant tikrų faktų Kiek kartais neteisingai nukentė tie apkalbami asmenys. Kiek mergaičių neteisingai žmonių akyse netenka savo dorovinės garbės. Tai yra labai skaudu. Atmink motina, ar gera būtų, jei tavo duktė taip neteisingai keštu, žinoma tu sušuksi «ne!» Taigi reikia atminti: Kokių rasto kitam matuosi, tokiu ir tau bus atmatuota. Motina yra ne tik auklėtoja, bet ji yra drauge ir mokytoja. Kiekviename žingsny kai ji mato blogai elgiantis savo vaikelį, ji perspėja, kad daugiau taip nedarytu, nes melas yra blogas darbas ir nuodėmė. Bet ar prisipažinsi motina, juk tu pati jį augindama išmokinai meluoti visai to neįsūdama, arba nesuprasdama Pavyzd., vaiktis ko nors pradeda verkėti. Motina ramindama sako: «tylėk, vaikelį, jei neverksi aš tau duosiu saldainį». Vaikas nustoja verkti, bet saldainio ar kito pažado iš motinos negauna. Ji jo neturi, ar kaip kitaip yra.

Vadinasi, motina vaikui sumelavo. Ir kiek yra tokių panašių dalykų, kiek tos motinos pažada, kiek jos pameluoja maldydamos savo vaikus. Tik kažin ar pagalvoja, kad tuo išmokinama savo mylimą vaikelį meluoti. Sakysim, motina turi kokių skanumynų, vaikas prašo, ir ji jam duoda. Bet jam to negauna. Ką gi motina sako? «Nėra daugiau jau viskas ir t. t.» O štai vaikas pamatė, kad yra, tik jo mamytė meluoja». Na, jeigu jo mamytė meluoja, — kodėl jam nepameluoti. Štai pasiima, ką nors

nematant. Staiga užkluptas ir paklaustas vaikelis ką turi, slepia rankutes užpakaly ir sako: «nieko». Štai jau melas pradeda vystytis vaikelio prote. Nereikia mums daug kalbėti, kokių esti vaisių iš melo; Suvėžiojimui, neteisingos priesaikos ir kita. Kaip galint reikėtų motinai vengti tokių pažadėjimų, kurių negalima ištesėti. O jei ką pažadi, motina stenkis visuomet ištesėti. Jei matai, kad vaikelio užgaidos yra negalimos ar kenksminga patenkinti: — kalbėk jam, išaiškink tai. Tegu jis geriau paverks, negu tu ji melu nuraminai.

Kitas labai kenksmingas ir drauge su melu susijęs dalykas — tai vaikų bauginimas. «Neverk, vaikelį, žydas su maišu ateina, atiduosiu išsinešti», tai vėl koks baubas, ar ubagas ar kas panašaus. Ir kaip to vaikučio neprižadina motinos bemaldydamos. Čia drauge ir sumeluoja, o svarbiausia tai vaikai įvaro baimę, kad bijo vienas patamsy ir per kambarį pereiti, ar pamatęs svetimą žmogų su barzda, taip sakant, motinų nupieštą «žydą» vaikas bėga slėptis. Svarbiausia, kad tokie bauginimai įvaro visokias nervų ligas.

(b. d.)

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENVIU!

Pirmus metus praleide savo pastogėj.

Rytoj, gruodžio 25 d. sukanka lygiai metai, kai lietuvių kolonija pirmą kartą susirinko į Vytauto Didžiojo vardu pastatytus rūmus, kuriuose be dviejų kompleksų pradinės mokyklos yra įrengta Villa Bellos lietuviams koplyčia.

Nors gal daugeliui prašalaičių įsigijimas savo pastogės svetimoj šalyj atrodė pradžioje nesuprantamas, o kiti net tvirtino kad nereikalingas, tačiau šiaudie, po metų praktiško darbo mokytoje ir koplyčioje, vargu beatsiras tokių, kurie galėtų neigti savo mokyklos bei koplyčios reikimą mūsų suvargusių kolonijos gyvenime.

Buvo ir tokių, kurie tvirtino, kad vieton tokio pastato galėjęs būti daug pigesnis ir menkesnis, o iš tariamų «su taupų», girdi, reikėję sušelpiti bedarbius. Buvo daugelis ir tokių, kurie be jokios atodairės, be jokių konkrečių įrodymų darė statytojams labai žemos rūšies priekaištus, kad šituos rūmus statydami pasipelninkavę. Negi užkiši visiems burnos, juoba kai žmonės daro sąmoningai neteisingus priekaištus, naudodami komunistų priimtą taktiką: «šmeižk, žemink bile kokį autoritetą kad tik komunistin būcin daugiau tavorščių p gauti». Tokios taktikos visą metų laikėsi ir tebesilaiko Uckaus su Dūkum sėbrai.

Gal tokios nevykusios propagandos dėka, ir vilabeliečiai pradžioje buvo bepradeda savo teisių ieškoti į mokyklos pastatą, ypač kai dėl koplyčios klausimo. Tik daug vėliau žmonės prasiblaivė ir suprato, kad nei vienas pasikiras asmuo jokių teisių neturi, kadan gi nei vienas prie pastato nei darbu nei lėšomis nebuvo prisidėję. Suprato, sakau, kad nepadėjęs, nieko nepaimsi, ir nusiramino.

Pravartu būtų ir ateičiai nepamiršti, kad Vytauto Didžiojo vardo mokyklos rūmai buvo pastatyti tik dėka didelei Lietuvos Vyriausybės suteiktai pašalpai ir iniciatorių bei kaikiurių geradarių paramai, todėl iš teisės ir teisybės niekas kitas negali į juos teisių savintis, kaip tik teisėtus Lietuvos atstovas, kuris gali pavesti tuos rūmus naudoti kultūrinėms tikslams ir nuo savęs skirti to turto prižiūrėjimus bei globėjus.

Pernai buvo paskleista gandų, kad tas turtas pavesta globoti ne tam asme

Per „Mūsų Vilnių“ i sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eity kas 10 dienų gražus didelio formato, yra tik vienas žurnalas „MŪSŲ VILNIUS“.

„MŪSŲ VILNIUS“ gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

„MŪSŲ VILNIUS“ punktualus žurnalas. Jis pasirodo kiekvieną 10, 20 ir 30 dieną kiekvieno mėnesio.

„MŪSŲ VILNIUJE“ bendradarbiauja žymesnieji lietuvių publicistai, rašytojai, poetai. Redaguoja V. Uzdavinys.

„MŪSŲ VILNIUS“ eina tvirtais žingsniais šeštus metus. Jame rasite gražiausias medžiagas, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

„MŪSŲ VILNIUS“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 5 litai, pusmečiui — 3 litai. Užsieniuose — 15 litų metams.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Raykite šiuo adresu: Kaunas Duonelaičio g. 9a. Telf. 10 88.

niui, kurio norėjo vieni ar kiti, bet kitam, iš kurio turėjo pasipilti ant vila beliečių galvų visos Agypto nelaimės, tačiau dabar, turbūt, labai nemalonu kai kara, kad tos negeros pranašystės neišsipildė. Tad reikia būti labai atsargiems spręsti apie žmogų iš pirmo pamatymo.

Malonu šiaudie pabriežti kad buvę nesupratimai nebesikartoja, gyvenimas jau galima sakyti įėjo į normalės vėžes.

Taip pat pravartu keliais žodžiais paaiškinti, kad imamas iš vaikų mokesnis po 2 mlr. į mėnesį yra ne tam, kad iš tos mokyklos kas pelnytųsi, bet tam kad apmokėti mokyklos sargui už švaros palaikymą, ne tik mokykloje, bet ir koplyčioje, kuria buvo pasižadėję aptarnauti villa Bellos moteris, tik dėja neišai savo pažadus tesėjo. O prie to gi ir po tuos 2 mlr. ne visi moka.

Jeigu ir daleistume kad visi už savo vaikus kas mėnuo sumokėjo po 2 mlr., tai per šiuos metus būtų galėję prisirinkti daugiausia 600 mlr. Dabar pažūrėkime, kiek gi Lietuvos Vyriausybė savo nuolatine pašalpa prisidėjo prie mokyklos išlaikymo. Patikrinus randame, kad net dešimts kartų tiek, t. y. 6.000.

Kartą pastatytąjį namą nei Lietuvos Vyriausybė nei Lietuvos atstovas neišsiveš, nepasimts: jis ir pasiliks lie-

tuvių kolonijos turtas, tačiau reikia suprasti, kad reikalauji iš Lietuvos net sargui apmokėti pašalpas, būtų didelė vilabeliečiams gėda.

Svetimšaliai, gyveną villa Bellos rajone, visai nekeliu klausimo del mokesnio už vaikus, jie jau ir dabar neša pinigų už veikus, mokėdami pirmyn tik kad juos priimtų mokyklon, nors moka po 5 mlr., o mūsų žmonės dar tiek tebėra «tesuspiratė», kad kiekvienas taip ir taikosi, kad nieko už vaikus nereiktų mokėti. Taip ateityje neturėtų būti. Sakoma, žmonės darbo neturi. Argi jau taip? Tuomet kyla klausimas, iš kur žmonės turi pinigų lošti «bišiais», vakaruškomis, pasivašininimams ir kitokioms nereikalingoms išlaidoms?

Iškeldamas šitas mintis, anaipol nenorėčiau vilabeliečius sarnatyti, tik laikas būtų susiprasti, stoti vieningai darban ir visais būdais giuti tą pirmą jį savo kultūros židinėlį, kurio šviesa daugeliui akis atidarys ir praskins kelius į laimingesnę ateitį.

Lietuviškasis lėpšūškumas kenkia mums patiems: niekas negali teisintis, kad man nerūpi, ką kiti pliauškia, bile aš pats taip nekaltu. Ne. Jeigu neišmanėlis ina darbą ardyti, jį griauana, susipratėlis turi tokį sudrausti, privalo užkirsti kelią visokios rūšies svieto perėjūnams — ardytojams.

Vilabelietis.

Kronika.

Lietuviškos muzikos leidiniai.

Pereitę savaitę São Paulo meno kūrinių rinkoje pasirodė, lietuvių para-pijos vargoninko p. J. Stankūno du muzikos kūrinių, būtent: «Savanorių maršas» ir valsas «Menulis šypsenas». Nebūdamas muzikos žinovu, negaliu spręsti apie šių kūrinių vertę ir tobulumą bet, vis tik reikia džiaugtis, kad ir mūsų broliai stengiasi šiuo tuo pasirodyti.

P. J. Stankūnas žmogus dar jaunas ir galima tikėtis, kad jis sugebės ir daugiau su savo darbu vaisiais pasirodyti, ko jam nuoširdies linkime!

Muzikos mylėtojas.

Anglezos darbininkams atostogos. Lapa. Vykdydama ferijų (atostogų) įstatymą Anglų gelžkelių kompania «São Paulo Railway» visus savo darbininkus nuo 20 dien. gruodžio mėn. paleidė atostogoms. Atostogos truks iki 2 dien. sausio mėn. 1933 m. ir bus apmokamos.

Lapietis.

Minėjo Santos Dumont. São Paulo. Miręs laike sanpauliečių revoliucijos garsus orlaivių patobulintojas, vadinamas aviacijos tėvu, Santos Dumont laikinai buvo palaidotas S. Paulo mieste. 20 dien. gruodžio mėn. to garsaus brazilų tautos vyro kūnas iškilmingai buvo pervežtas ir 21 d. gruodžio mėn. palaidotas Rio de Janeiro. Ta proga visuose didesniuose Brazilijos miestuose buvo surengtos su gedulingomis pamaldomis iškilmės. Diena, kada tas garsus vyras buvo palaidotas, paskelbta tautos šventė.

PADĖKA.

Dainos Meno D-jos «Viltis» scenos dekoracijom ir rūbams įsigyti aukavo šie asmenys:

J. Šimbelis 5\$000 ir J. Valiukevičius 3\$000.

Visiems aukavusiems D. M. D-jos «Viltis» Valdyba visų narių vardu taria nuoširdų lietuvišką aciu!

Valdyba.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“
— GYVENIMO VEIDRODIS.

Surengė A. MAJUS.

(tąsa IX.)

Aerometro, m. įtaisas orui matuoti aerometras.
Aeronauta, m. lakūnas, oro laivninkas.
Aerostacija, s. f. oro laivninkystė
Aerostatica, f. mokslas apie pušiausvyrą ore.
Aerostatas, orlaivis, balionas.
Afidigar, v. įkyrėti, įrįsti, varginti.
Afidigoso, adj. varginas, įkyus.
Afgar, v. glamonėti, lepinli.
Afgar, m. glamonėjimas, lepinimas.
Afmado, adj. įžymus, garsus, garbingas.
Afmarr, v. garbinti, garsinti.
Afan, s. m. baimė, bailė, rūpestis.
Afanado, adj. užimtas, susirūpinęs.
Afanar, v. sunkiai dirbti, vargti; — se, kankintis.
Afastamento, m. atitolinimas, pašalinimas, atstumas.
Afastar, v. atitolinti, pašalinti; — se nueiti, pasišalinti.
Afaazer, m. pl. darbai pareigos.
Afaiar, v. biaurinti, biaurinti.
Afeicad, adj. suziestas, padirbtas sutaisytas, išlavintas.
Afeicor, v. suziesti, pabirbti, sutaisyti, išlavinti.
Afeito, adj. paprastas, įprastas.
Afeinacjo, sumoteriškėjimas, sumoterinimas.
Afeinadamente, adv. moteriš

kai.
Afeinado, adj. moteriškas, sumoteriškėjus.
Afeinar, v. moteriškinti.
Afericjo, s. f. tikrinimas (matų svarų).
Aferir, v. tikriati (matus, svarus).
Aferradamente, adv. atkakliai.
Aferrado, adj. atkaklus užsispyres.
Aferramento, m. užsispyrimas, atkaklumas, prisirišimas, ištvėmė.
Aferrar, v. pritvirtinti, prikabinti (Geležiu), pririšti; — se, nusitverti; fig. užsispirti.
Aferrolhar, v. užsklesti, užkišti, užrakinti.
Aferventar, v. užvirtti, užvirinti; fig. įkaitinti.
Afervoradamente, adv. su pasitangomis, atkakliai.
Afervorar, v. kuistyti, šildyti; — se, stengtis.
Affabilidadade, s. f. mandagumas, meilumas.
Affavel, adj. mandagus, meilus.
Affavelmente, adv. mandagiai, meiliai.
Affecjo, s. f. įspūdis.
Affectacjo, s. f. dėjimas, prisimėtimas, prasimanymas.
Affectadamente, adv. prasimanymai, prisimėtimai dėjusis kuo.
Affectado, adj. prasimanymas, prisimėstas.
Affectar, v. dėtis, prasimanyti, prisimėsti.

Affecto, m. jautimas, pajautimas, palinkimas, aistra, geidulys; adj. atsidavęs, nuolankus.
Affectuosamente, adv. nuoširdžiai, jautriai, jaudinamai.
Affectuoso, adj. nuoširdus, jautrus
Afeicjo, s. f. prielankumas, linkėjimas, simpatija.
Afeicoadamente, adv. prielankiai, simpatiška, meiliai.
Afeicor, v. atjausti, mylėti; — se aalg, įsimylėti bet ką.
Aferente, adj. teises atžvilgiu priklausomas.
Affiliacjo, s. f. priemimas (į ordiną, į draugiją) įsūnijimas.
Affiliar, v. priimti (į ordiną, į draugiją); įsūnyti.
Affim, adj. giminingas; s. m. giminaitis.
Affinidadade, s. f. giminingumas, priklausomumas.
Affirmacjo, s. f. patvirtinimas, užtikrinimas.
Affirmadamente, adv. patvirtinimai, užtikrinimai.
Affirmador, s. m. patvirtintojas, užtikrintojas.
Affirmar, v. patvirtinti, užtikrinti.
Affirmativo, adj. patvirtinamas, užtikrinamas.
Affixar, v. pritvirtinti, prikalti (skelbimą, kvietimą).
Affixjo, s. f. pritvirtinimas, prika-

limas prikabinimas.
Afflar, v. pūsti, šnabzdėti, įkalbėti, įkvėpti.
Afflicjo, s. f. susirūpinimas, tūžba, rūpestis, vargas.
Afflictivamente, adv. vargingai, rūpestingai, su tūžba.
Afflictivo, adj. rūpestingas, varginamas.
Afflicto, adj. suvargęs, nuliudęs, susirūpinęs.
Affligido, adj. suvargęs, nuliudęs, susirūpinęs.
Affligir, v. varginti, surūpinti, nuliūdinti, kankinti.
Affluencia, f. priplūdimas, potvynis, gausumas.
Affluente, adj. gausus; s. m. įntakas.
Affluir, v. plūsti, tvinti, gausėti.
Affronto, f. įžeidimas, papiktinimas šmeižtas.
Affrontadamente, adv. šmeižimai, priedarta, varu.
Affrontado, adj. fig. esąs pavojuj, bėdoj.
Affrontador, įžeidėjas, šmeižikas.
Affrontar, v. atstatyti kaktą, polti (iš priekio), įžeisti, apšmeižti.
Affrontosamente, adv. šmeižimai, koliojami, įžeidžiamai.
Affrontoso, adj. įžeidžiamas, koliojamas, šmeižiamas.
Affiacjo, s. f. aštrinimas, smailinimas, galandinimas.
(b. d.)

DĖMESIO!

Per Kalėdas, šv. Antano do Pari bažnyčioje suma bus 8 val. rytą, o 11 val. rytą iškilmingos pamaldos atsiliks vila Bellos Kopyčioje. Ta pačia proga įvyks ir minėtos Kopyčios įsikūrimo metinių sukaktuvių paminėjimas šia programa: a) paskaita, b) kopyčios komiteto veikimas bei jos metinė apyskaita, c) komiteto perrinkimas, d) vila Bellos choras padainuos keletą įdomesnių numerių.

Todėl prašoma tikinčiųjų kuo gausiausiai atsilankyti į pamaldas.

Pastaba: su krikščiais bei kitokiais reikalais Kalėdų dieną prašoma kreiptis į šv. Antano do Pari bažnyčią tik nuo 4 val. iki 6 val. vakaro.

Klebonas.

BROLI-LIETUVI!

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti „LIETUVIS BRAZILIJOS“ prenu meratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

Pasto dėžutė

Redakcijoje yra laišakai:

B. Purvinis, V. Daukša, M. Marciniūni, A. Cypui, J. Vaišnorui, A. Dukavičiui, K. Avižiui, A. Baubinis, A. A. Povilavičius, Lina Vagner, S. Tervydis.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji šisipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

Neatsilik ir Tamsta!

Nes vienintelį mūsų kolonijos tautinės minties savaitinį laikraštį „LIETUVIS BRAZILIJOS“ skaito visi susipratę lietuviai.

„Lietuvis Brazilijoje“ yra vienintelis

telis Brazilijos lietuvių laikraštis, kuriame atsispindi mūsų išelvių kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

„Lietuvis Brazilijoje“ yra visai apolitinis, nes jam rūpi tik grįnai lietuvių kolonijos moralis ir materialis gerbuvis

„Lietuvis Brazilijoje“ yra pigiausias laikraštis, nes metams kačiuoja tik 10\$000; užsieniuose dvigubai.

Adresas: „Lietuvis Brazilijoje“ Caixa Postal, 1764, São Paulo,

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Moko, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“, įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) Sã o P a u l o .

Geriausia ir patogiausia skelbtis „LIETUVIS BRAZILIJOS“

Jau trys metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmojo vietos lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 4-čius metus „Lietuvis Brazilijoje“ žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoje“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kačiuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOS“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

RŪKANTIEJI!

Turite suprasti, kaip sveika ir malonu yra rūkyti papirosai su vata pagamintomis gilzėmis. Vata apvalo dūmą nuo nikotino ir kitų kenksmingų žmogaus organizmui priemaišų.

Geriausias tos rūšies gilzes galite gauti tik pas mus ir už labai pigią kainą: 100 št. 600 rs. 1000 št. 4\$500. Papirosams kinėti mašinė — 1\$000; geriausio Paryžiaus rūkomo popierio 100 knygučių pokelis 12\$000. Siunčiame ir į interiorą. Pamėginkite ir isitikinsite!

CASA GENI

SÃO PAULO

Rua São Caetano, 208

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako.

Daktaras**A. JAZARA-SNEGE**

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus liges, chirurgija, venertijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiekimasis tik agencia**„HAMBURGO“**

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šaukdamas iš Europos į Braziliją. Par duodama žemė sklypais ir alkeriais mieste ir provincijoje.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-go S-ta Ephigenia 13,

Tel. 4-1152. Caixa postal 3272.

Atidaryta kasdien nuo 8 — 6½ v. v. Šventad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laių išėjimas į Europą

Alte Alexandrino 27. 12. 32
Macedonier — 28. 12. 32

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuojamas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

